

Assignatura: EDUCACIÓ AMBIENTAL I PARA LA SALUT

**Codi: 21911
OPTATIVA
4 crèdits**

Departament: PEDAGOGIA SISTEMÀTICA I SOCIAL

Professor: Josep Maria Francàs i Porti.

A. OBJECTIUS

a.- Estudiar les bases teòriques que permetin interpretar alguns aspectes actuals de la problemàtica que planteja la interacció home-medi ambient des de la perspectiva de l'educació medi-ambiental i per la salut com son: la biologia humana, el medi ambient, els estils de vida i el sistema de assistència sanitària.

b.- Donar a conèixer les dades epidemiològiques mes importants de la nostre societat catalana dins el marc de l'Estat Espanyol així com donar a conèixer la situació de la salut i de l'educació per a la salut dins d'aquets mateix marc geogràfic.

c.- Assimilar els conceptes bàsics relacionats amb l'educació per a la salut: salut, malaltia, educació per a la salut, educació ambiental, promoció de la salut, prevenció higiene i neteja personal, activitat i oci, creixement i desenvolupament físic, alimentació i nutrició, prevenció de malalties i accidents, salut sexe-afectiva, salut medi-ambiental, salut mental i emocional i prevenció de la drogodependència i de la sida.

d.- Documentarse i conèixer els diferents programes de educació medi-ambiental i educació per la salut formulats des de les diferent administracions, comparar-los i aprendre a elaborar propostes de programes.

e.- Conèixer els organismes estatals e internacionals que desenvolupen estratègies de educació per la salut així com les diferents fons bibliogràfics sobre el tema.

f.- Conèixer críticament el Programa "Els objectius de la salut per a tothom" de l'Organització Mundial de la Salut.

B. PROGRAMA

B.1. Crèdits teòrics: El total de crèdits teòrics es de 2,5 lo qual fa una equivalència de 25 hores, aquests crèdits es repartiran en 12 blocs teòrics en classe magistral (1 hora 30 m. per bloc), mes exposicions a classe del treballs realitzats en seminari (7 hores).

Bloc-1.

L'home i el seu medi, adaptació i adaptabilitat. Fonamentació i conceptes bàsics: salut i malaltia, educació medi-ambiental, educació per la salut. Organismes locals, nacionals i internacionals que treballen aquestes temes. Diferents agents en educació per la salut.

Bloc-2.

El comportament com una forma d'adaptació. La ciència de l'Etologia. L'Etologia humana. Importància de les aportacions etològiques en Educació medi-ambiental i per la salut.

Bloc-3.

Salut i medi. La Ciència de l'ecologia. Característiques funcionals dels ecosistemes naturals.

Bloc-4.

Història de l'educació per la salut i la salut medi-ambiental. Relació de l'educació medi-ambiental i per la salut amb la medicina, i amb la pedagogia general i diferencial.

Bloc-5.

Aspectes biològics, psicològics, socials i didàctics de l'educació medi-ambiental i per la salut.

Bloc-6.

Programes en educació ambiental i per la salut. Realització i exemples.

Bloc-7.

Programa: Els Objectius de l'educació de la salut per a tothom de la OMS.

Bloc-8.

Temes bàsics de l'educació per a la salut: neteja, higiene, activitat i oci,, creixement i desenvolupament físic, alimentació i nutrició.

Bloc-9.

La prevenció: malalties, accidents, drogodependències i sida.

Bloc-10.

L'educació per la salut i la tercera edat.

Bloc-11.

L'educació sexual. La sexualitat animal i humana. Ontogènesis de la sexualitat humana. Fisiologia de la reproducció.

Bloc-12.

La Sida: Epidemiologia. Vies de transmissió. Mesures de prevenció.

B.2. Crèdits pràctics. Els crèdits pràctics totals son 1,5 lo que equival a 15 hores. La proposta es presenta en el annex.

C. METODOLOGIA

El professor exposarà el temari ordinàriament recurrent a mitjans àudio-visuals, fonamentalment transparències, i fomentant la lectura d'articles de revistes científiques d'actualitat o bibliografia a l'abast, a fi d'aconseguir la sintonia dels alumnes amb els continguts i alhora l'actualització dels coneixements i la facilitat per accedir a aquests tipus de bibliografia.

Es fomentarà aprofitar les oportunitats d'assistir a conferències i altres actes que, programats per la Universitat, siguin d'interès per l'assignatura; així com també el seguiment de programes de televisió que estiguin relacionats amb el temari.

D. AVALUACIÓ

Es farà sobre la base de:

1. Un examen escrit al finalitzar el curs avaluat mitjançant preguntes concretes relacionades amb els temes fonamentals de l'assignatura especialment d'anàlisi, síntesi i avaluació per ser objectius d'especial interès en la formació universitària.

2. La presentació d'un treball de curs obligatori condició indispensable per ser avaluat, que serà fruit del "Projecte tutoritzat".

3. Les lectures suggerides a la classe seran objecte d'avaluació en els exàmens.

E. BIBLIOGRAFIA

ASENSIO, J.M.; (1.986); Biología, educación y comportamiento; CEAC; Barcelona

BARASH, D.P.; (1.986); El envejecimiento; Biblioteca Científica Salvat n°61. Barcelona.

BURY, J.A.; (1988); Éducation pour la santé; De Boeck Université; Bruxelles.

EIBL-EIBESFELDT, I.; (1.987); Guerra y paz; Biblioteca Científica Salvat n°69; Barcelona.

FERRER, F.; (1.986); L'educació sexual a Preescolar i E.G.B.; CEAC; Barcelona.

GALLI, N.; (1.984); Educación sexual y cambio cultural; Herder; Barcelona.

GENERALITAT DE CATALUNYA; (1989); Educació per la salut a l'escola; Barcelona.

HARO, A. de; (1.983); Introducción a la Etología; Omega. Barcelona.

HARRIS, M.; (1.986); Caníbales y Reyes; Biblioteca Científica Salvat n°18; Barcelona.

LORENZ, K.; (1979); Hablaba con las bestias, los peces y los pajaros; Labor.

OMS; (1985); Els objectius de la salut per a tothom.

OMS; (1989); Educación para la salud; Belgium.

POLAINO-LORENTE, A; (1987); Educación para la salud; Herder; Barcelona.

ROCHON, ALAIN; (1991); Educación para la salud; Masson; Barcelona.

VV.AA.; (1.989); La sexualidad; Mundo Científico; Fontalba; Barcelona; n°96.

WAYNBERG, J i JARROUSSE, N; (1993); La Sexualité; Hachette; Paris.

Projecte tutoritzat

1. Nom: Proposta de Programa d'educació ambiental o Educació per a la salut en l'àmbit universitari.
2. Assignatura en la que s'emmarca: EDUCACIÓ AMBIENTAL I PARA LA SALUT.
3. Nombre de crèdits pràctics de la assignatura: 1,5.
4. Professor: Josep Maria Francàs.
5. Justificació: Degut al interès eminentment pràctic de l'assignatura, s'enten que la concreció dels coneixements teòrics es perfectament mesurable en la realització del disseny d'un programa.
6. Objectius: Dissenyar un programa d'Educació medi ambiental o per la salut en l'àmbit universitari.
7. Fase d'elaboració del projecte i seguiment:
 - 7.1. A la classe teòrica s'explicara com realitzar un programa
 - 7.2. L'agrupació d'alumnes es farà d'acord amb el nombre de matriculats, sota el criteri de que si es possible serà individual.
 - 7.3. Les sessions amb el professor han d'esser tres: una inicial per treballar el disseny de l'estudi a realitzar, una segona per treballa la realització i una definitiva per revisar el treball. De les 15 hores previstes per crèdits de despatx amb els grups s'en dedicaran 5 a cada fase, entenen que cada entrevista pot tenir una durada de 30 minuts, es podria fer el seguiment de 10 grups. De totes maneres sempre serà possible l'entreviste amb el professor en les hores ordinàries de tutories.
8. Avaluació: L'evaluació es farà en l'ultima entrevista i es tindrà també en conte l'exposició a classe.
9. Nombre de crèdits pràctics que amortitza: 1,5